

udkastet tilbage; men da det blev udtalt af den samme Minister, at nævnte Paragraph i Grundloven alene angaaer de fremmede Troes-
 bekkendere, som allerede vare her i Riget, da Grundloven gaves, medens derimod Lovudkastet kun angaaer fremmede Jøder, som først agtede at tage Ophold her i Riget, maa jeg tillade mig at tale et Par Ord for det forelagte Lovudkast. Der gives tvende Betragtningssmaader, som maae gjøre sig gjældende ved Bedømmelsen af samme. Man kan enten gaae ud fra et reent religiøst Standpunkt, eller fra et politisk og kommunalt Standpunkt, og naar jeg nævner det religiøse Standpunkt først, er det fordi jeg troer, det er derfra vi bør gaae ud, og fordi jeg mener, at de Troesbekkendere, om hvis Afgang til Ophold her i Riget Talen er, have Ret til at fordrø, at Forhandlingen om Lovudkastet her i Salen just tager sin Udgang derfra. Det sees vel af Motiverne til Lovudkastet, at den Anskuelse synes at være gjort gjældende, at de for Tiden bestaaende Indskrænkninger i Mosaiternes Ret til at erhverve stadigt Ophold her i Riget, ikke antages at være begrundet i religiøse Hensyn; men det er saa langt fra, at jeg kan være enig i denne Betragtning, at jeg endog troer, at man bør gaae ud fra og holde paa det ganske Modsatte. Der gaaer igjennem hele vor Lovgivning, som betræffer fremmede Religionsbekkendere her i Riget, en Stræben efter at holde alt Fremmed og alle Fremmede borte herfra, og det er en Stræben, som ikke blot udtaler sig i Lovbud af almindeligere Indhold, men ogsaa træder frem i flere til visse Tider givne særegne Bestemmelser, og allerlidst i det nyeste Forbud mod Fremmede og specielt mod hamborgske Gjenløberes Durreise her i Riget. Jeg troer saaledes, at Hovedmotivet ved Udstædelsen af den Lov, om hvis Ophævelse der andrages i nærværende Lovudkast, fortrinsviis var religiøse Hensyn. Men fastholde vi denne Betragtningssmaade, troer jeg ogsaa, at det som en nødvendig Følge af § 84 i Grundloven maa kunne fordrø, at ogsaa fremmede Jøder erholde Afgang til fuld Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder her i Riget. Med Hensyn til hvad der er bleven yttret om det kjøbenhavnske Fattigvæsens Berettigelse til

at være fritaget for Forsørgelse af fremmede Jøder, der ankomme hertil, i hvilken Henseende det ogsaa sees, at Kjøbenhavns Magistrat har troet i sin Betænkning at maatte tage en Reservation, er det blevet oplyst, at der i saa Henseende ikke for nærværende Tid paahviler Kjøbenhavns Fattigvæsen nogen Forpligtelse, og det fortjener derfor saa meget mere at lægges Vægt paa, at Repræsentantskabet for den jødiske Menighed her i Byen dog har troet at maatte holde paa Lovudkastet i dets nærværende Stikelse. Hvad derimod Fattiglovgivningen paa Landet angaaer, troer jeg, at naar § 84 i Grundloven sammenholdes med den gjældende Lovgivning, stiller Sagen sig saaledes, at, dersom en fremmed Jøde blev trængende til Forsørgelse her i Landet, maa det være Pligt for den vedkommende Commune foreløbigt at forsørge ham, og naar der ikke kan udfindes noget Forsørgelsessted for ham her i Landet, maa Kommunen kunne forlange ham ved Overoverrighedens Foranstaltning hjemsendt til hans Hjem udenfor Riget. Jeg kan saaledes ikke antage, at dette kommunale eller politiske Hensyn skal kunne lægge nogen Hindring i veien for Lovudkastets Antagelse, og jeg maa derfor tillade mig at anbefale det.

Barfod: Jeg skal gjøre mig en Forsøelse af i Et og Alt at slutte mig til hvad der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Skjællor. Jeg har kun en Bemærkning at gjøre i saa Henseende. Der er nemlig et Stykke, hvori jeg ikke kan slutte mig til ham. Jeg kan nemlig ikke som han ansee nærværende Udkast for allerede afgjort ved Grundloven, og som en Følge deraf for overflødig. Grundloven gjælder for Danmarks Rige, den gjælder altsaa for Danmarks Riges Borgere; men den gjælder ikke for dem, der ikke allerede ere blevne Danmarks Riges Borgere, og gjælder altsaa ikke for de Fremmede, hvem der tidligere har paahvilet Indskrænkninger i Henseende til deres Afgang til Danmarks Rige. Man har paaberaabt sig § 84 i Grundloven, men naar denne Paragraph bruger Udtrykket Ingen, menes der aabenbart ingen danske Borgere, og jeg troer desuden, at man tager meget fejl, naar man mener, at samtlige disse Forbud mod fremmede Jøders Afgang